

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

(משפט ציבורי-מינהלי)

ירושלים: י"ז באדר ב' ה'תשפ"ד

27 במרץ, 2024

לכבוד
עו"ד יוסי פוקס
מזכיר הממשלה

הנדון: מכתבד בנושא "השתלשלות האירועים בעניין תיקון החלטה מס' 682 בנוגע לחוק הגיוס"

סימוכין: מכתביי מימים 24.3.2024 ו-25.3.2025, מכתבך לשרי הממשלה מיום 27.3.2024

במכתבך שבסימוכין ביקשת לתאר בפרוטרוט את השתלשלות העניינים בשבועות האחרונים, שהובילה לכך שלא הובאה בפני הממשלה הצעת מחליטים בנוגע לגיוס תלמידי ישיבות. אבקש להשיבך לדברים, על דעת היועצת המשפטית לממשלה:

1. למרבה צער, מכתבך מטעה ורצוף אי דיוקים.
2. כך, למשל, טענת כי לאחר שראש הממשלה החליט לקדם הצעת מחליטים, חודשו הפגישות של גורמים מתוך צוות חוק הגיוס שהוקם בשנת 2023, לשם קידום החלטת ממשלה על מתווה גיוס. אך נמנעת מלציין כי הגורמים המקצועיים במשרד האוצר ובמשרד המשפטים, שהיו חברים מלכתחילה בצוות, והשתתפו בפגישות שנערכו בשנת 2023, כלל לא הוזמנו לפגישות שהתקיימו בחודשיים האחרונים והיו ממודרים מתהליך העבודה על הצעת המחליטים.
3. חשוב להבהיר – היועצת המשפטית לממשלה וצוותה פועלים ללא לאות לסייע לממשלה להגשים את מדיניותה בגבולות הדין. בחודשים האחרונים, מאז פרוץ המלחמה, ליווה הייעוץ המשפטי לממשלה את גיבושן של מאות החלטות ממשלה ודברי חקיקה, וסיפק ייעוץ משפטי איכותי, מהיר ומקצועי במגוון של סוגיות כבדות משקל ואסטרטגיות למדינה. העבודה המשפטית נעשית באופן צמוד עם הדרג המדיני ועם גורמי המקצוע. אנו מקפידים כי עבודת הממשלה תתבסס על תהליכי עבודה מסודרים ועל בסיס חוות דעת מקצועיות סדורות. בפרט, כאשר מדובר בהחלטות ובצעדים הכרוכים בפגיעה בזכויות אדם. זוהי חובתנו המקצועית כלפי הממשלה וכלפי הציבור במדינת ישראל.
4. כך היה גם בקשר להצעת ההחלטה בנוגע לגיוסם של תלמידי ישיבות. השיח שנערך עימך ביחס להצעת המחליטים התבסס על ישיבות מקצועיות שנערכו במשרד המשפטים, ומסמכים מפורטים שהועברו אליך עם התייחסותנו המשפטית. אני מצרף בשנית את שני מכתביי שבסימוכין, שהיו בסיס לשיח שקיימנו מולך לגבי החלטת הממשלה.
5. למרבה הצער, במהלך השיח שקיימנו גילינו כי הצעת המחליטים שגיבשת לא נשענת על תשתית מקצועית מינימאלית. לא הוצגו בפנינו כל חוות דעת או מסמכים שיש בהם כדי להראות כיצד בכוונת הממשלה לגבש הסדר שיוביל להגברת השוויון בנטל השירות. הצורך בתשתית מקצועית כאמור הוא משמעותי במיוחד מקום שהממשלה פועלת להגביר את נטל השירות על הציבור

המשרת – בסדיר ובמילואים, ובו בזמן מבקשת להאריך את דחיית גיוסם של תלמידי ישיבה. על כן, עמדנו על כך שהחלטת הממשלה תכלול מהות ותשתית מקצועית לחקיקה, לכל הפחות של יעדים, שיש בהם לתת מענה לחובת השוויון, ולצורכי הצבא בעת הזו.

6. וכך נכתב במכתבי מיום 25.3.2024 :

"לסיכום, הצעת ההחלטה עוסקת במתווה חקיקה שנועד לצמצם את פערי השוויון בנטל, אך בפועל לא פורטו, ולו באופן ראשוני, ההסדרים המהותיים הקונקרטיים שעל הפרק שנועדו להגשים מטרה זו, וכן לא התקבלה התייחסות או תמיכתם של משרדי הביטחון והאוצר להצעת ההחלטה, לרבות הצגת תשתית עובדתית הרלוונטית להצעה מטעמם. בשים לב לכלל הנסיבות שפורטו לעיל, לא ניתן יהיה להציג כי נכון לעת הזו עומד על הפרק מתווה חקיקה מעשי, עם פוטנציאל לעמידה באמות המידה החוקתיות, שאותו מתכוונת לקדם הממשלה בזמן הקצר שנותר עד ליום 30.6.2024 ויש בו כדי להוות בסיס לארכה נוספת לעניין גיוס בני ישיבות, בנסיבות של פקיעת פרק ג'1 והיעדר נורמה משפטית אחרת."

7. בשיחות שקיימנו לאורך יום אתמול, חלקן בהשתתפות ראש הממשלה, שר המשפטים והיועצת המשפטית לממשלה, וחלקן בהשתתפותך, לא ניתן כל מענה להערה מהותית זו.

8. בהתאם להחלטת בית המשפט העליון בעתירות העוסקות בהחלטת הממשלה מס' 682 ובסוגיית התמיכות, אנו נדרשים להשיב לצווים על תנאי שהוצאו וכן לצו ביניים שיצא בנושא התמיכות. טיוטת התשובה תועבר להערותיך, כמקובל, על מנת לשקף בגדרה את עמדת הממשלה בנושא.

בברכה,

ד"ר גיל לימון, עו"ד
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
(משפט ציבורי-מינהלי)

העתק:

היועצת המשפטית לממשלה

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (מנהל מערך ייעוץ וחקיקה)

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)

היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

מנהל מחלקת הבג"צים